

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. november 2022
(OR. en)

14113/22

LIMITE

CORLX 1004
CFSP/PESC 1442
EPF AM 97
CSDP/PSDC 736
CSC 489
EUMC 378
COPS 516

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet, et toetada Ukraina relvajõudusid, kellele pakub väljaõpet Euroopa Liidu sõjalise abi missioon Ukraina toetuseks, surmava jõu kasutamiseks mõeldud sõjalise varustusega ja platvormidega

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/...,

...,

**mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet,
et toetada Ukraina relvajõudusid, kellele pakub väljaõpet
Euroopa Liidu sõjalise abi missioon Ukraina toetuseks,
surmava jõu kasutamiseks mõeldud
sõjalise varustusega ja platvormidega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509¹ loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks kooskõlas aluslepingu artikli 21 lõike 2 punktiga c. Eelkõige võib Euroopa rahutagamisrahastust vastavalt otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 punkti b alapunktile i rahastada kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmeid.
- (2) Dialoogi ja koostöö süvendamine julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas on üks Ukrainaga sõlmitud assotsieerimislepingu põhieesmärke². Liidu ja Ukraina vaheline tõhustatud koostöö ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) valdkonnas ning Ukraina joendumine ÜVJP-ga oli üks 6. oktoobri 2020. aasta Euroopa Liidu ja Ukraina 22. tippkohtumise tulemusi, mida veelgi tugevdati 12. oktoobril 2021 Kiievis toimunud Euroopa Liidu ja Ukraina 23. tippkohtumisel.
- (3) Alates 2014. aastast toimunud Venemaa agressioon Ukraina vastu eskaleerus järsult 2022. aasta veebruaris provotseerimata sissetungiga Ukrainasse. Ukraina relvajõud jätkavad Ukraina territoriaalse terviklikkuse ja tsiviilelanike kaitsmist kättesaadavate piiratud ressursidega.

¹ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

² Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping (ELT L 161, 29.5.2014, lk 3).

- (4) Ukraina välisminister ja Ukraina kaitseminister tervitasid 30. septembril 2022 ühiselt liidu toetust Ukraina relvajõududele ja palusid liidul luua Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine) eesmärgiga suurendada Ukraina relvajõudude võimekust.
- (5) Nõukogu võttis 17. oktoobril 2022 vastu otsuse (ÜVJP) 2022/1968, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks¹. Nagu nimetatud otsuses rõhutatakse, on missioon Ukraina toetamisel osa ELi integreeritud lähenemisviisist, mis hõlmab abimeetmeid Ukraina relvajõudude toetuseks.
- (6) EUMAM Ukraine'ile tehakse ülesandeks abimeetme rakendamine. Missioon vastutab liikmesriikide poolt väljaõppe toetuseks antava, surmava jõu kasutamiseks mõeldud laskemoona ja varustuse ning platvormide hüvitamise eest, samuti teenuste, sealhulgas kõnealuse sõjalise varustuse transpordi, hoidmise, hoolduse ja remondi hüvitamise eest. Vajalik on Euroopa Liidu sõjalise staabi, EUMAM Ukraine'i ja muude missiooni peakorterite ning väljaõppetegevuses osalevate liikmesriikide vaheline tihe koordineerimine.

¹ Nõukogu 17. oktoobri 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/1968, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine) (ELT L 270, 18.10.2022, lk 85).

- (7) Abimeetme rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid ning eelkõige järgitakse selle vastavust nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP¹ ja Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga.
- (8) Niipea kui vaja ja hiljemalt siis, kui algselt eraldatud lähtesumma 16 000 000 eurot on täielikult kulukohustustega kaetud, kaalub poliitika- ja julgeolekukomitee abimeetme raames tehtavate täiendavate eraldiste küsimust, et jätkata väljaõppevajaduste rahalist toetamist, tuginedes EUMAM Ukraine'i kiirele hindamisele ja selle korrapärasele aruannetele.
- (9) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriiki ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

¹ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede Ukraina (edaspidi „toetusesaaja“) toetuseks (edaspidi „abimeede“).
2. Abimeetme eesmärk on toetada Ukraina relvajõudude võimekuse suurendamist Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine) poolt, et võimaldada Ukraina relvajõududel kaitsta Ukraina territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ning kaitsta tsiviilelanikkonda käimasoleva sõjalise agressiooni vastu.
3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest liikmesriikide poolt
 - a) surmava jõu kasutamiseks mõeldud laskemoona, sõjalise varustuse ja platvormide andmist, nagu on nõutav EUMAM Ukraine'i operatiivvajaduste täitmiseks, ning
 - b) liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud teenuste, sealhulgas punkti a kohaste vahendite transpordi, hoidmise, hoolduse ja remondi pakkumist EUMAM Ukraine'i antava väljaõppe jaoks.
4. Väljaõppe lõpuleviimisel või kui EUMAM Ukraine lõpetatakse, antakse käesoleva abimeetme raames antud surmava jõu kasutamiseks mõeldud laskemoon, kaitseotstarbeline varustus ja platvormid toetusesaajale tagasi.
5. Abimeetme kestus on 24 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest.

Artikkel 2
Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ette nähtud esialgne lähtesumma on 16 000 000 eurot.
2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate operatsioonide tulude ja kulude haldamise korrale.
3. Koosõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 29 lõikega 5 võib operatsioonide haldur kutsuda pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist panustama kuni 16 000 000 eurot. Operatsioonide halduri üleskutsel panustatud vahendeid kasutatakse tehtud kulutuste eest tasumiseks üksnes määras, mille otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud komitee on heaks kiitnud abimeetmele vastavas seotud paranduseelarves.
4. Abimeetme rakendamisega seotud kulud on rahastamiskõlblikud alates EUMAM Ukraine'i käivitamise kuupäevast.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust, ning otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 62 lõiget 2, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.
2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:
 - a) abimeetmest toetatavad Ukraina relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;
 - b) kogu abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks see anti;
 - c) kogu abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul, ning

- d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ning seda ei anta tema olemusringi lõpus ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on lõikes 1 osutatud kokkulepetes kindlaks määratud.
3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetmest toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga ning järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.
2. EUMAM Ukraine rakendab artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi, mis on seotud liikmesriikide antava, surmava jõu kasutamiseks mõeldud laskemoona, sõjalise varustuse ja platvormide hüvitamise ja seirega.

Artikkel 5

Järelevalve, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teostab järelevalvet toetusesaaja poolt artikli 3 kohaselt sätestatud kohustuste täitmise üle. Nimetatud järelevalvet kasutatakse, et suurendada teadlikkust nimetatud kohustuste täitmata jätmise kontekstist ja riskidest ning see aitab vältida sellist kohustuste täitmata jätmist, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, abimeetmest toetust saavate Ukraina relvajõudude üksuste poolt.
2. Varustuse saatmisjärgne kontroll korraldatakse kooskõlas integreeritud metoodikaraamistikuga, mille alusel hinnatakse ja määratakse kindlaks Euroopa rahutagamisrahastu raames võetavate abimeetmete jaoks vajalikud meetmed ja kontrollid.
3. Pärast abimeetme lõpetamist korraldab kõrge esindaja lõpphindamist, et anda hinnang selle kohta, kas abimeede aitas kaasa seatud eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 6
Aruandlus

Rakendamisperioodil esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63 ning aruande aegsasti enne esialgse lähtesumma täielikku kulukohustustega katmist. Operatsioonide haldur teavitab missiooni ülema toetusel otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud rahastu komiteed korrapäraselt tulude ja kulude haldamisest vastavalt nimetatud otsuse artiklile 38, sealhulgas esitades kättesaadava teabe tarnitud varustuse kohta.

Artikkel 7
Peatamine ja lõpetamine

Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8
Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

...

Nõukogu nimel
eesistuja

